

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Specjalność:

Europa Wschodnia

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Historia ZSRS (po 1941)

(History of the Union of Soviet Socialist Republics (USSR) - after 1941)

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot specjalnościowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z egzaminem

Prowadzący:

wykład: dr hab. Marcin Rzepka;

Koordynator sylabusu:

dr hab. Marcin Rzepka

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia ZSRS \(po 1941\)](#) [na kierunku:] [Europa Wschodnia](#) (H_EW), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr letni

◦ [prowadzący wykład:30h/z+e/2ECTS]: dr hab. Marcin Rzepka;

Wymagania wstępne:

Wiadomości pozyskane w trakcie nauki w szkole średniej oraz w poprzednich latach studiów.

Cele:

Zasadniczym celem wykłady będzie przekazanie studentom syntetycznej wiedzy dotyczącej Związku

Sowieckiego, od rozpoczęcia wojny sowiecko-niemieckiej do rozpadu państwa w wyniku zmian geopolitycznych na świecie (po tzw. „jesieni ludów”) oraz pokazanie mechanizmów kulturowych, społecznych i politycznych wybuchu rewolucji i utrwalenia władzy przejętej przez komunistów.

Treści kształcenia:

Zasadniczy blok zajęć będzie dotyczył dziejów państwa sowieckiego z uwzględnieniem wszystkich aspektów: politycznego (w tym również represje), społecznego (w tym życie codzienne), gospodarczego (w tym industrializacja i kolektywizacja), życia kulturalnego (w tym rosyjska sztuka awangardowa i socrealizm) i religijnego (w tym ateizacja) społeczeństwa sowieckiego.

1. „Wielka wojna Ojczyzniana” (do ataku na Moskwę)
2. „Wielka wojna Ojczyzniana (od bitwy o Moskwę po zwycięstwo stalingradzkie)
3. "Wielka wojna Ojczyzniana" (od bitwy stalingradzkiej do zwycięstwa)
4. Schyłek rządów Stalina
5. Walka o władzę po śmierci Stalina
6. Destalinizacja: XX zjazd partii, odwilż w kulturze
7. Chruszczowski program odnowy państwa
8. Polityka zagraniczna Chruszczowa. Wyścig zbrojeń
9. Epoka breżniewowska: polityka wewnętrzna
10. Epoka breżniewowska - postanie opozycji i "samizdat"
11. Epoka breżniewowska: polityka odprężenia
12. Ostatnie lata władzy Breżniewa. Inwazja na Afganistan.
13. Rządy ostatnich „genseków”
14. „Pierestrojka” – demontaż systemu sowieckiego
15. Nowe państwa

Efekty kształcenia:

Zna najważniejszą faktografię historyczną związaną z historią rosyjskiego komunizmu i dziejami państwa sowieckiego, ze szczególnym uwzględnieniem dziejów Polaków na Wschodzie (S_W03).

Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji sowieckich dokumentów programowych, tekstów pisanych w „nowomowie” oraz różnych wytworów kultury komunistycznej, szczególnie ważnych dla studiowanej specjalności (S_W05).

Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i uogólniać informacje związane z dziejami Związku Sowieckiego. (S_U01).

Potrafi, posługując się narzędziami krytyki źródła, rozpoznać działania propagandowe fałszujące rzeczywistość (S_U02).

Jest przygotowany do pełnienia ról społecznych i wykonywania zawodów, w których konieczne jest zrozumienie wpływu komunizmu na mieszkańców Rosji, Ukrainy i Białorusi (S_K01).

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Aby osiągnąć zamierzony efekt kształcenia planowane jest użycie następujących metod dydaktycznych:

1. podająca (wykład informacyjny, pogadanka);
2. problemowa (wykład problemowy);
3. aktywizująca (dyskusja dydaktyczna);
4. eksponująca (film oraz pokaz fotografii i dokumentów).

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Student zobowiązany jest do zaznajomienia się z treściami podawanymi na wykładzie oraz znajdującymi się w jednym, wybranym przez siebie podręczniku (lektura podstawowa).

Sprawdzenie wiedzy nastąpi przy pomocy egzaminu ustnego, którego jednym z elementów będzie znajomość zagadnień z geografii historycznej związanej z historią Związku Sowieckiego.

Lektury podstawowe:

Marples D. R., Historia ZSRR. Od rewolucji do rozpadu, Wrocław 2011.

Smaga J., Rosja w XX stuleciu, Kraków 2002.

Lektury uzupełniające:

Andrew Ch., Mitrochin W., Archiwum Mitrochina. KGB w Europie i na świecie, Warszawa 2001.

Applebaum A., Gułag, Warszawa 2005.

Figes O., Szepty. życie w stalinowskiej Rosji, Warszawa 2007.

Fursenko A., Naftali T., Tajna wojna Chruszczowa. Warszawa 2007.

Heller M., Niekricz A., Utopia władzy, t. 1-3, Warszawa 1997.

Mleczin L., Ojcowie terroru, t. 3, Warszawa 2004.

Radziński E., Stalin, Warszawa 1996.

Uwagi: